

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

15. november 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 5 (Alm. del) af 8. oktober 2021 stillet efter ønske fra Andreas Steenberg (RV)

Spørgsmål

Vil ministeren gøre rede for den gennemsnitlige virkning på de offentlige finanser for hver person, der går på efterløn, herunder under antagelse af, at vedkommende alternativt ville have fortsat i et fuldtidsjob? Og vil ministeren oplyse, hvis denne omkostning holdes op mod udgifterne forbundet med aflønning af velfærdsmedarbejdere, hvor mange berettigede til at gå på efterløn – der vælger ikke at gå på efterløn – ville det så kræve for at finansiere hhv. en folkeskolelærer, en pædagog og en sygeplejerske?

Svar

Hvis en gennemsnitlig efterlønsberettiget person vælger at arbejde fuld tid fremfor at gå på efterløn, skønnes det at bidrage til en forbedring af de offentlige finanser med 280.000 kr., *jf. tabel 1*. Virkningen på de offentlige finanser afspejler sparede udgifter til overførselsindkomst, samt netto øget skat og tilbageløb, da arbejdsindkomsten er højere end efterlønsydelse. Ydermere vil efterlønsberettigede ved fuldtidsbeskæftigelse optjene den fulde skattefrie efterlønspræmie (en udgift for de offentlige finanser), der udbetales ved folkepensionsalderen. Da efterlønsperioden er 3-årig for personer, der når efterlønsalderen fra 2023 og frem, er virkningen af den skattefrie præmie beregningsteknisk delt med 3 år.

Tabel 1

Gennemsnitlig gevinst for de offentlige finanser pr. år af en efterlønsberettiget person, der vælger fuldtidsbeskæftigelse frem for efterløn

Saldoforbedring pr. efterlønsmodtager der vælger at fuldtidsbeskæftigelse frem for efterløn, pr. år	Kroner, 2022-priser
Efter sparet overførsel, skat og tilbageløb	320.000
Skattefrie efterlønspræmie, fordelt på en 3-årig efterlønsperiode, efter tilbageløb	40.000
Samlet virkning pr. år efter skat, tilbageløb og præmie	280.000

Anm.: Afrunding til nærmeste 10.000 kr. Den skattefrie præmie er fordelt på 3 år svarende til efterlønsperioden for personer, der når efterlønsalderen fra 2023. For personer, der når efterlønsalderen i 2022 (personer født i 1. halvår af 1959) er efterlønsperioden dog 3½ år. Efterlønsydelsen svarer til den skønnede gennemsnitlige efterlønsydelse for 2022. For lønalternativet er anvendt en årsløn på 444.000 kr. ekskl. forudsætninger om

arbejdsgiverbetalt pension, da der i skatteberegningen kan ses bort fra det særlige pensionsfradrag af eventuelle pensionsindbetalinger, da personen kan vælge at indbetale på en aldersopsparing.

Kilde: Forslag til Finanslov for 2022 og egne beregninger.

Værdien af den fulde skattefri præmie vil overstige værdien af de indbetalte efterlønsbidrag for en efterlønsberettiget, der vælger at arbejde fuldtid alle årene frem mod folkepensionsalderen.¹ Der er i opgørelsen derfor taget udgangspunkt i, at den efterlønsberettigede forbliver i ordningen og vælger skattefri præmie frem for at melde sig ud og få tilbagebetalt de tidligere indbetalte efterlønsbidrag.

For alle de 3 personalegrupper af velfærdsmedarbejdere der spørges til, er der opgjort den samlede gennemsnitlige lønudgift inkl. et beregningsteknisk overhead på 20 pct. ved fuldtidsbeskæftigelse blandt tjenestemænd og overenskomstansatte (ekskl. elever, fleksjob og ekstraordinært ansatte) i 2020 i kommuner og regioner baseret på data fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, svarende til opgørelsen i *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 295 (Alm. del) af 1. juli 2020 stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V)*. I tilfælde af flere stillingskategorier/overenskomstområder er der lagt et vægtet gennemsnit til grund. På den baggrund vurderes ansættelse af en ekstra fuldtidsbeskæftiget lærer at være forbundet med en offentlig merudgift inkl. overhead på 670.000 kr. i 2022-priser, mens en ekstra fuldtidsbeskæftiget sygeplejerske indebærer en merudgift på 630.000 kr. og en ekstra fuldtidsbeskæftiget pædagog indebærer en merudgift på 550.000 kr., jf. tabel 2.

Tabel 2

Årlige lønudgifter inkl. overhead pr. fuldtidsbeskæftiget medarbejder sammenlignet med den gennemsnitlige gevinst for de offentlige finanser pr. år af en efterlønsberettiget person, der vælger fuldtidsbeskæftigelse frem for efterløn

Velfærdsmedarbejdere	Samlet årsløn inkl. overhead, 2022-priser	Andel fuldtidspersoner finansieret pr. efterlønsberettiget, der vælger fuldtidsbeskæftiget
Lærere ¹⁾	670.000	0,42
Sygeplejerske ²⁾	630.000	0,44
Pædagog ³⁾	550.000	0,51

Anm.: Afrunding til nærmeste 10.000 kr. For de 3 grupper af velfærdsmedarbejdere er årslønnen opgjort for fuldtidsbeskæftigede tjenestemænd og overenskomstansatte (ekskl. elever, fleksjob og ekstraordinært ansatte) i 2020 i kommuner og regioner. Årslønnen er opgjort som gennemsnitlige månedsløn vægtet ift. antallet af fuldtidsbeskæftigede fra januar til december 2020. Lønudgiften udgør grundløn, særlig feriegodtgørelse, pensionsbidrag samt centrale-, lokale- og genetillæg, og der er i beregningen antaget et overhead på 20 pct. af lønudgiften. Årslønnen for alle 3 grupper er opregnet fra 2020- til 2022-priser med et simpelt prisindeks for de gennemsnitlige kommunale serviceudgifter ekskl. overførsler.

- 1) Omfatter stillingskategorierne børnehaveklasseledere, lærere, timelønnede lærere og øvrige lærere mv. under overenskomstområdet *lærere m.fl. i folkeskolen og specialundervisning*.
- 2) Omfatter stillingskategorierne sygeplejersker og ledende sygeplejersker under overenskomstområdet *syge og sundhedspersonale*.

¹ Den fulde skattefri præmie udgør 167.196 kr. i 2022-priser og udbetales ved folkepensionsalderen. På sigt udgør de indbetalte efterlønsbidrag 187.560 kr. ved 30 års bidrag, svarende til 131.290 kr. efter 30 pct. afgift ved udmeldelse af ordningen for efterlønsalderen. I 2022 er det dog muligt at udmelde sig afgiftsfrit med konstant tilbagebetaling som et element i *Aftale om ny ret til tidlig pension* (oktober 2020). Personer, der når efterlønsalderen i 2022, har imidlertid kun betalt efterlønsbidrag i ca. 22½ år svarende til ca. 140.000 kr. skattefrit, hvilket er mindre end den fulde præmie.

- 3) Omfatter stillingskategorien pædagoger under overenskomstområderne *pædagogisk personale i daginstitutioner/ klub/ skolefritidsordninger, pædagogisk personale i forebyggende og dagbehandlede område, pædagogisk personale i særlige stillinger.*

Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL) og egne beregninger.

Det forudsættes, at ved ansættelse af en ekstra velfærdsmedarbejder fortrænger den ekstra offentligt ansatte blot en tilsvarende privat ansat, idet arbejdsudbuddet er uændret. Det lægges til grund, at den ansatte alternativt ville have været i beskæftigelse til en tilsvarende løn. Der regnes derfor ikke skat og tilbageløb af lønudgiften, da denne netto er uændret.

Baseret på ovenstående vurderes en efterlønsberettiget, der vælger fuldtidsbeskæftigelse frem for efterløn, at kunne finansiere i gennemsnit ca. enten 0,42 lærere, 0,44 sygeplejersker eller 0,51 pædagoger. Dermed kan det vurderes, at hvis to efterlønsberettigede vælger fuldtidsbeskæftigelse frem for at overgår til efterløn, vil det kunne finansiere ansættelse af en ekstra pædagog. Tilsvarende vil ni efterlønsberettigede, der vælger fuldtidsbeskæftigelse frem for efterløn, kunne finansiere ansættelse af fire ekstra sygeplejersker. Endelig kan fem efterlønsberettigede, der vælger fuldtidsbeskæftigelse frem for efterløn, finansiere ansættelse af to ekstra lærere.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister